

Pohjois-Savon käräjäoikeuden laamanni

Rikosuhrimaksun määrä

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa on kiinnitetty huomiota Pohjois-Savon käräjäoikeuden 11.11.2022 asiassa R 22/466 antamaan tuomioon 22/145341. Tuomiolauselman mukaan yksi asian vastaajista oli määrätty suorittamaan rikosuhrimaksuna 40 euroa, vaikka hänet oli tuomittu rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

SELVITYS

Käräjäoikeuden puheenjohtajana asiassa toiminut Pohjois-Savon käräjäoikeuden käräjätuomari on 28.9.2023 antanut menettelystään apulaisoikeuskanslerin häneltä pyytämän selvityksen. Selvityksen mukaan käräjätuomari tarkistaa säännönmukaisesti rangaistusasteikon perehtyessään rikosasian käsittelyyn ja merkitsee rangaistuksen minimin ja maksimin tuomiokonseptiin. Nyt kysymyksessä olevassa tapauksessa hän oli ollut huolimaton ja syystä tai toisesta jättänyt tuomiota tehdessään tarkistamatta vahingontekorikoksen osalta rikosuhrimaksun määrän. Käräjätuomari yrittää ilmoittamansa mukaan jatkossa olla entistä huolellisempi rikosuhrimaksujen määräämisessä ja muutoinkin työssään.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun.

Lain 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu on 40 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enintään kuusi kuukautta, ja 2 momentin mukaan 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Asiassa kysymyksessä oleva vastaaja oli tuomittu vahingonteosta, josta rikoslain 35 luvun 1 §:ssä säädetty ankarin rangaistus on vuosi vankeutta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n mukaan tuomarin on oltava virkatoimissaan huolellinen.

Kärjäjätuomari on menetellyt virheellisesti, kun kärjäjäoikeus on asiassa määrännyt vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksuna 40 euroa, vaikka vastaaja oli tuomittu rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta. Vastajalle määrätyn rikosuhrimaksun olisi tullut olla suuruudeltaan 80 euroa.

Kiinnitän kärjäjätuomarin huomiota huolellisuuteen rikosuhrimaksun määrää koskevan sääntelyn soveltamisessa.

Pyydän saattamaan ratkaisuni kärjäjätuomarin tietoon.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Pia Tulkki-Ansinn